

EXPUNERE DE MOTIVE

În Raportul Comprehensiv de Monitorizare privind România, pentru anul 2005, Comisia Europeană a afirmat că „achizițiile publice continuă să fie un domeniu care dă motive serioase de îngrijorare. În timp ce alinierea legislativă trebuie finalizată, rămân deficiențe importante în implementarea și aplicarea legislației. Trebuie urgent întărite capacitățile administrative la toate nivelurile; trebuie asigurată îmbunătățirea coordonării și a continuității personalului, precum și recrutarea și pregătirea acestuia. Până când legislația nu va fi complet aliniată, coerentă și implementată corect, există un risc serios ca România să nu aibă la timp un sistem de achiziții publice funcțional”.

Pornind de la concluziile Raportului Comprehensiv de Monitorizare a fost adoptată și va intra în vigoare în luna iunie 2006 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii care transpune: Directiva nr. 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de lucrări, de furnizare și de servicii, Directiva nr. 2004/17/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții de către entitățile care operează în sectoarele apă, energie, transport și servicii poștale, Directiva 1989/665/CEE privind coordonarea legilor, regulamentelor și prevederilor administrative referitoare la aplicarea procedurilor de recurs în materie de atribuire a contractelor de furnizare și de lucrări și Directiva 1992/13/CEE privind coordonarea legilor, regulamentelor și prevederilor administrative referitoare la aplicarea regulilor comunitare privind procedurile de atribuire a contractelor de achiziții ale entităților care operează în sectoarele apă, energie, transport și telecomunicații.

Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE definesc noțiunile de „concesiuni de servicii”, respectiv „concesiuni de lucrări” și stabilesc reguli minime aplicabile acestor tipuri de concesiune, norme preluate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006. Mai mult, în nenumărate rânduri experții comunitari au subliniat faptul că Legea nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă o modalitate de eludare a prevederilor naționale armonizate cu cele comunitare din materia atribuirii contractelor de achiziție publică. În acest context, la sugestia Comisiei Europene, s-a luat decizia abrogării totale a Legii nr. 219/1998 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

Analizele realizate au relevat faptul că abrogarea totală a Legii nr.219/1998 creează un vid legislativ. Subliniem, în acest context, că art.136 alin.(4) din Constituția României prevede următoarele: *„Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică”*. Așadar, dacă în momentul intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.34/2006 (30 iunie 2006), act normativ care abrogă Legea nr.219/1998, nu va exista, așa cum prevede Constituția, un act normativ care să reglementeze regimul concesiunilor de bunuri proprietate publică, nu vor putea fi încheiate noi contracte de concesiune privind aceste bunuri, iar concesionarea reprezintă o modalitate larg răspândită de exercitare a dreptului de proprietate publică.

Ținând seama de toate cele menționate mai sus, în cadrul consultărilor cu experții Comisiei Europene, s-a convenit elaborarea unui nou act normativ privind concesiunile de bunuri proprietate publică care să intre în vigoare concomitent cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și contractelor de concesiune de servicii (30 iunie 2006) care abrogă în totalitate Legea nr.219/1998 privind regimul concesiunilor, cu modificările și completările ulterioare.

În acest context, este absolut necesar ca actul normativ privind concesiunile de bunuri proprietate publică să îmbrace forma unei Ordonanțe de urgență a Guvernului care să stabilească regimul juridic al concesiunilor de bunuri, respectiv procedura administrativă de inițiere a concesiunii, procedurile de atribuire a concesiunii, contractul de concesiune propriu-zis, controlul contractelor încheiate, sancțiunile care pot fi aplicate și soluționarea litigiilor în materie.

Referitor la definiția contractului de concesiune de bunuri proprietate publică, aceasta este cea consacrată de Legea nr.219/1998, dar, având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.34/2006, act normativ aliniat prevederilor comunitare, art.2, 11, 64 reprezintă instrumente utile pentru realizarea unei diferențieri între concesiunile de bunuri proprietate publică reglementate de prezenta ordonanță și concesiunile de lucrări publice, concesiunile de servicii reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2006. Această diferențiere a fost solicitată, în mod constant, de experții Comisiei Europene în cadrul consultărilor privind Capitolul 1 – „Libera circulație a mărfurilor”.

În ceea ce privește procedura administrativă de inițiere a concesiunii, trebuie subliniat faptul că, potrivit art.9 alin.(1) din prezenta ordonanță de urgență, concesiunea are loc întotdeauna la inițiativa concedentului, dar este consacrată posibilitatea ca această inițiativă să fie și ca urmare a unei propuneri fundamentate primite de la orice persoană interesantă. Rațiunea unui asemenea demers este aceea că nu poate fi exclusă posibilitatea ca o persoană interesată să identifice potențialul economic al unui bun public neexploatat de către stat sau unitățile administrativ-teritoriale. În toate cazurile, însă, studiul de oportunitate este realizat de către concedent, astfel fiind asigurate condițiile unei depline concurențe între viitorii ofertanți.

Referitor la atribuirea contractului, sunt reglementate numai două proceduri, licitația, care reprezintă regula, și negocierea directă, aceasta din urmă intervenind numai în cazul prevăzut la art.26. Dialogul competitiv, dar și licitația restrânsă au fost introduse în Legea nr.219/1998 la sugestia Comisiei Europene, datorită faptului că actul normativ menționat reglementa și concesiune de activități, respectiv concesiunea de servicii, instituții reglementate la nivel comunitar de Directivele 2004/17/CE și 2004/18/CE. Acum aceste directive au fost transpuse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2006, iar prezenta ordonanță de urgență nu reglementează decât concesiunea de bunuri proprietate publică, concesiune pentru care nu se justifică aplicarea unei proceduri de natura dialogului competitiv sau, chiar, a licitației restrânse.

Au fost introduse o serie de reguli noi care privesc anularea proceduri de atribuire a contractului de concesiune, conflictul de interese, dosarul concesiunii etc., care conferă eficacitate principiilor enunțate la art.13.

Trebuie subliniat faptul că asigurarea unui cadru legislativ la standarde europene în materia achizițiilor publice nu poate fi concepută în lipsa actului normativ susmenționat. Așadar, de progresele vizibile realizate în materie depinde evaluarea favorabilă a țării noastre în viitoarele rapoarte de monitorizare ale Comisiei Europene.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind regimul concesiunilor de bunuri proprietate publică, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu – Tăriceanu